EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 28.10.2015
COM(2015) 538 final

SDĚLENÍ KOMISE RADĚ

v souladu s článkem 395 směrnice Rady 2006/112/ES

SDĚLENÍ KOMISE RADĚ

v souladu s článkem 395 směrnice Rady 2006/112/ES

1. SOUVISLOSTI

Podle článku 395 směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty (dále jen „směrnice o DPH“) může Rada na návrh Komise jednomyslně povolit kterémukoli členskému státu, aby zavedl zvláštní opatření odchylující se od této směrnice, jejichž cílem je zjednodušit postup výběru DPH nebo zabránit určitým druhům daňových úniků nebo vyhýbání se daňovým povinnostem. Jelikož se tímto postupem stanoví odchylky od všeobecných zásad pro DPH, měly by být tyto odchylky přiměřené a mít omezenou působnost.

Dopisem, který Komise zaevidovala dne 18. června 2015, požádaly Bulharská republika, Česká republika, Rakouská republika a Slovenská republika o povolení zavést opatření odchylující se od článku 193 směrnice o DPH. V souladu s čl. 395 odst. 2 uvedené směrnice informovala Komise o žádosti těchto čtyř členských států ostatní členské státy dopisem ze dne 2. července 2015. Dopisem ze dne 7. července 2015 oznámila Komise Bulharské republice, České republice, Rakouské republice a Slovenské republice, že má k dispozici veškeré informace, které považuje za nezbytné k posouzení žádosti.

Tyto členské státy žádají o povolení odchýlit se od článku 193 směrnice o DPH, pokud jde o osobu povinnou odvést daň správci daně, a uplatnit takzvané „přenesení daňové povinnosti“.

2. PŘENESENÍ DAŇOVÉ POVINNOSTI

Osobou povinnou odvést DPH je podle článku 193 směrnice o DPH osoba povinná k dani uskutečňující dodání zboží nebo poskytnutí služby. Účelem mechanismu přenesení daňové povinnosti je přesunout uvedenou povinnost na osobu povinnou k dani, které je zboží dodáno nebo jíž jsou služby poskytnuty.

3. ŽÁDOST

Bulharská republika, Česká republika, Rakouská republika a Slovenská republika žádají podle článku 395 směrnice o DPH, aby Rada na návrh Komise povolila zvláštní opatření odchylující se od článku 193 směrnice o DPH, které spočívá v použití mechanismu přenesení daňové povinnosti na všechna dodání zboží nebo poskytnutí služeb o hodnotě nad 10 000 EUR s cílem boje proti podvodům.

Dotyčným členským státům by tak bylo povoleno zavést mechanismus přenesení daňové povinnosti pro jakékoli odvětví, pro jakýkoli jimi určený jednotlivý druh zboží nebo služby, případně ho uplatnit na celé národní hospodářství. To by zásadním způsobem změnilo stávající mechanismus dělených plateb, který je jedním ze základních zásad, na nichž je současný systém DPH založen.

4. STANOVISKO KOMISE

Žádosti, které Komise obdrží v souladu s článkem 395, se přezkoumávají s cílem ujistit se o tom, zda byly splněny základní podmínky pro udělení povolení, tj. zda navrhované konkrétní opatření zjednodušuje postupy pro osoby povinné k dani a/nebo daňovou správu nebo zda návrh zabraňuje určitým druhům daňových úniků

nebo vyhýbání se daňovým povinnostem. Komise v této souvislosti vždy jednala rezervovaně a obezřetně, aby zajistila, že odchylky nenarušují fungování všeobecného systému DPH, mají omezenou působnost a jsou nezbytné a přiměřené.

Nezávisle na otázce, zda by požadované opatření skutečně mohlo být účinným nástrojem boje proti kolotočovému podvodu a jiným druhům podvodů nebo obecně způsobem ke snížení výpadků příjmů z DPH, a bez ohledu na narušení harmonizace, které by takový zcela volitelný systém způsobil, je zřejmé, že toto dalekosáhlé opatření překračuje rámec odchylky podle článku 395 směrnice o DPH. Komise již dříve upozornila, že plošné a nerozlišující uplatnění mechanismu přenesení daňové povinnosti na – v tomto případě – potenciálně všechny druhy zboží a služeb již nelze považovat za zvláštní opatření ve smyslu uvedeného článku[1].

Je nutné prokázat, že uplatnění mechanismu přenesení daňové povinnosti je odůvodněno konkrétním problémem s podvody a že nepřekračuje meze toho, co je nezbytné k jejich potírání, což nezbytně znamená, že opatření musí být cílené. V každém případě je vyloučeno, aby takové opatření bylo uplatnitelné na velkou část nebo dokonce celé hospodářství a na různé fáze produkce a distribuce.

Vyplývá to z judikatury Evropského soudního dvora, který rozhodl, že opatření přijatá podle článku 395 směrnice o DPH, jejichž cílem je zjednodušit postup výběru DPH nebo zabránit určitým druhům daňových úniků nebo vyhýbání se daňovým povinnostem, musejí být nezbytná a vhodná k uskutečnění konkrétního cíle, který sledují, a mít co nejmenší dopad na cíle a zásady směrnice o DPH[2].

Vzhledem k celkovému rozsahu požadovaného opatření by základní zásada dělených plateb, na níž je založen harmonizovaný systém DPH, byla jednoznačně ovlivněna.

Komise je dále toho názoru, že o jakýchkoli podstatných změnách zásad systému DPH by se mělo rozhodovat na úrovni EU v rámci reformy systému DPH, a nikoli prostřednictvím samostatných vnitrostátních řešení.

5. ZÁVĚR

Na základě výše uvedených skutečností vznáší Komise proti žádosti Bulharské republiky, České republiky, Rakouské republiky a Slovenské republiky námitku.

[1] V této souvislosti viz COM(2015) 214.

[2] Viz například rozsudek *Vandoorne NV*, C-489/09, bod 27.